

KÄSITTEITÄ

Lääkehoidon tarkistus

(drug utilization review, drug regimen review)

Ammattilaisen (lääkäri, sairaanhoitaja, proviisori, farmaseutti) tekemä yksittäisen potilaan lääkityksen tarkistus, jossa tarkistetaan, että lääkkeiden annostukset ja antoajankohdat vastaavat hyväksytyä hoitokäytäntöä, sekä kartoitetaan mahdolliset päällekkäisyydet ja yhteensopimattomuudet. Ei sisällä lääkehoidon tarpeen ja indikaatioiden arviointia. Tehdään osana normaalia vastaanottoa, lääkkeen toimittamista apteekissa ja jake-lua osastolla tai kotisairaanhoidossa. Apteekissa tehdään myös itsehoito-lääkkeiden osalta.

Lääkehoidon arviointi

(medication assessment)

Lääkärin tekemä yksittäisen potilaan lääkityksen ja sen tarpeen sekä tarkoituksenmukaisuuden arviointi osana potilaan tutkimista ja hoidon suunnittelua. Tehdään myös annosjakelua aloittaville potilaille.

Lääkehoidon kokonaisarviointi

(Medication review, medication therapy management service)

Yksittäisen potilaan lääkehoidon tarkistuksen tai arvioinnin yhteydessä esille tulleiden ongelmien ratkaiseminen lääkärin aloitteesta moniamma-tillisessa tiimissä. Voi sisältää lääkärin arvioinnin lisäksi farmasian ammattilaisen tai muun pätevän ammattihenkilön tekemän perusteellisen kartoituksen ongelmasta ja sen mahdollisista syistä toimenpide-ehdotuk-sineen. Kartoitus voi sisältää mm. selvityksen potilaan lääkemääräyksistä, tämän käyttämistä resepti- ja itsehoitolääkkeistä ja interaktioista, siitä miten potilas kykenee ottamaan lääkkeensä sekä potilaan hoitomyönty-vyydestä tai hoitoon sitoutumisesta.

Lääkehoidon kokonaisarviointi apteekin palveluna

Lääkehoidon kokonaisarviointi apteekin palveluna

Lääkehoidon kokonaisarvioinnilla selvitetään lääkityksen mahdollinen osuus potilaan terveysongelmiin.

Palvelu on tarkoitettu ensisijassa lääkärin työn tueksi. Tavoitteena on tarjota lääkärille arviointiapua silloin, kun hän epäilee potilaallaan mahdollisia lääkityseräisiä ongelmia.

Lääkäri voi ohjata potilaansa lääkehoidon kokonaisarviointiin, jonka tekee siihen erityispätevyyden hankinut farmaseutti tai proviisori.

Palvelun sisältö

Lääkehoidon kokonaisarvioinnin perusteena on aina *havaittu ongelma*, jolla on todennäköinen tai ainakin mahdollinen liittymäkohta lääkehoitoon. Tällaisia ongelmia ovat esimerkiksi monilääkitys, lääkkeiden epäillyt tai ilmenneet yhteis- ja hättävaiikutukset, heikko hoitovaste, allergiat, lääkkeen kapea terapeuttinen leveys sekä antikolinergistä kuormaa lisäävät lääkkeet.

Kokonaisarvioinnissa otetaan huomioon myös potilaan kyky käyttää lääkkeitään oikein. Kokonaisarviointiin liittyy aina potilaan haastattelu ja mahdollisesti myös käynti potilaan kotona, sillä siellä voi selvittää keskeisiä lääkitysongelmiin liittyviä tekijöitä.

Prosessi dokumentoidaan, ja se johdetaan kirjalliseen toimenpide-ehdotukseen.

seen hoitovastuussa olevalle lääkärille. Päätökset lääkitykseen liittyvistä muutoksista tekee aina lääkäri.

Arviointi edellyttää erityisosaamista

Lääkehoidon kokonaisarviointia tekevät farmaseutit ja proviisorit ovat suorittaneet 1,5 vuotta (35 op) kestävän täydennyskoulutuksen, jonka tuloksena he ovat saaneet lääkehoidon kokonaisarvioinnin erityispätevyyden. Koulutuksesta vastaavat lääkealan täydennyskoulutusyksiköt Kuopion yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus sekä Farmasian oppimiskeskus.

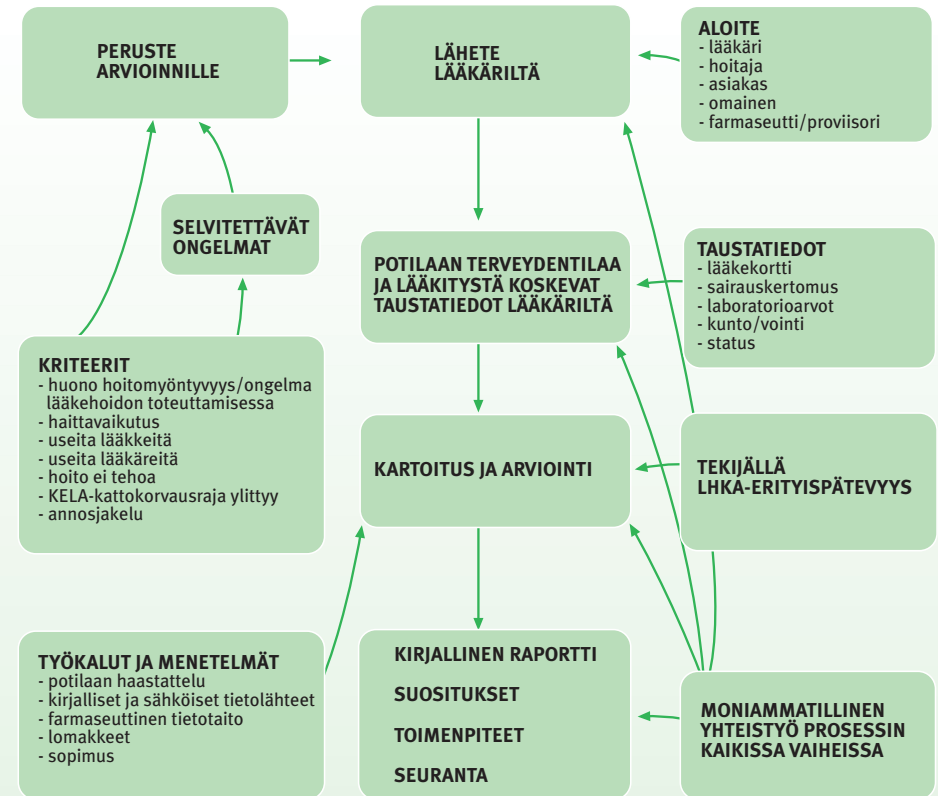
Lääkehoidon kokonaisarvioinnin erityispätevyyden suorittaneita henkilöitä oli vuoden 2008 lopussa jo yli sata.

Apteekkien lisäksi lääkehoidon kokonaisarviointia tehdään myös sairaala-apteekeissa ja lääkekeskuksissa. Pääpiirteissään toimintamalli noudattaa samoja periaatteita kuin avohoidossa.

Kokonaisarvioinnista peritään erillinen korvaus.

Lisätietoa: Dosis; vol. 23; n:o 1/2007

LÄÄKEHOIDON KOKONAISARVIOINTI

Lääkehoidon kokonaisarvioinnin toimintamalli on kehitetty osana TIPPA - jatkohanketta, jossa ovat mukana sosiaali- ja terveysministeriö, Kela, Lääkelaitos, Lääkehoidon kehittämiskeskus Rohto, Suomen Apteekkariliitto, Suomen Farmasialiitto, Helsingin yliopisto, Kuopion yliopisto, Farmasian oppimiskeskus ja Kuopion yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus.